

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@ork.police.hu

Szám: 29000–105/568- /2010. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszos által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 498/2010. (XII. 1.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a*

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Békés Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

Panaszos a panaszában előadta, hogy 2010. március 9-én, fél 11 körüli időben vitte a gyermekeit a bölcsődébe és az óvodába, ahonnan az apa előzetes megbeszélés nélkül, 11 óra körül elvitte őket. Erről őt a bölcsődéből tájékoztatták. Ezt követően a panaszos felhívta az ügyvédjét, aki azt mondta, hogy menjen el a gyermekekért és hozza el őket. A panaszos Budapestről fél 4-kor indult el, két munkatársával együtt. Először a Kisújszállási Rendőrőrsre ment, majd ott közölték vele, hogy a Dévaványai Rendőrőrs az illetékes az ügyben. Ezt követően érkezett meg a Dévaványai Rendőrőrsre.

A Dévaványai Rendőrőrsön elmondta, hogy a gyermekeket védelembe vette a gyámhatóság, mert az apa veszélyezteti őket. Továbbá jelezte, hogy feljelentést szeretne tenni az apa ellen, de azt a választ kapta, hogy az nem lehetséges, és bejelentését jegyzőkönyvben sem rögzítették. Azt mondta neki a rendőr, hogy ő felhívta az apát, és a telefonbeszélgetés alapján úgy gondolja, hogy jó helyen vannak a gyermekek. Arra hivatkozott továbbá az egyik rendőr, hogy nincsenek a gyermekek „bíróságilag elhelyezve”, ezért nem járnak el az ügyben, és eljárásukra a panaszos a jövőben se számíton.

Ezután felhívta a rendőrség központi 107-es telefonszámát, hogy megkérdezze, miért nem kap rendőri segítséget, de itt is azt a választ kapta, hogy a Dévaványai Rendőrőrs jogosult eljárni. A hívást még a rendőrség épületéből intézte, miután nem tudott feljelentést tenni.

A rendőrségről az apa házával szemközti házhoz – az apa nagyobbik fiának házához – ment, úgy látta ugyanis, hogy a gyermekek ott vannak. Bekopogott a ház ablakán, mire az apa és az apa nagyobbik fia kijött a ház elé, és az apa megtámadta a panaszost. A panaszossal előbb az apa, majd a fia is dulakodni kezdett. A panaszos két kollégája a történésektől 4-5 méterre állt, ők siettek a segítségére.

A panaszos az esetet követően kétszer is bejelentést tett a rendőrségen, és segítséget kért, de a rendőrök sokáig nem jöttek ki, végül mintegy 20 perc elteltével érkeztek meg. Ekkor a panaszos be akart menni a házba, de a rendőr megfogta, és nem engedte be. A panaszos közölte, hogy feljelentést szeretne tenni, de ekkor a rendőrök kiabálni kezdtek vele, hogy „takarodjon el” onnan, miközben az apa is a panaszost szidalmazta. A panaszos megjegyzi, hogy a rendőrök stílusa durva és sértő volt, és azt is mondták, hogy ha nem távozik, előállítják. A panaszossal két kollégája volt a helyszínen, akik tanúsíthatják az állításait, és akik utólag abban is megerősítették, hogy az egyik rendőr volt az, aki megragadta a panaszost, és nem engedte bemenni a házba.

A panaszos végül eleget tett a rendőri felszólításnak, elindult vissza Budapestre.

Panaszos a rendőri intézkedések miatt 2010. március 18-án panasszal élt a Panasztestületnél, melyben az alábbiakat sérelmezi:

- a Dévaványai Rendőrőrsön a feljelentését nem vették fel;
- a volt élettársa nagyobbik fiának a háza előtt az élettársa és annak fia őt bántalmazta, azonban a kiérkező rendőrök nem intézkedtek, és nem vették fel a feljelentését sem;
- amikor be akart menni a lakásba a gyerekekhez, akkor egy rendőr megfogta, és nem engedte be;

- véleménye szerint a rendőrök részlehelően intézkedtek a volt élettársa lakásánál;
- az intézkedő rendőrök stílusa durva és sértő volt.

II.

Az eljárásban rendelkezésre álló dokumentumok az alábbiakat tartalmazzák:

1) A Dévaványai Rendőrőrsön szolgálatot teljesítő Sz. R. r. főtörzszászlós 2010. március 9-én készített jelentésében a történetekkel összefüggésben a következőket írta. 21 óra 20 perckor az ügyeleten keresztül utasítást kapott arra, hogy jelenjen meg Dévaványa, Sport út 22. szám alatt, ahonnan bejelentés érkezett családi veszekedésről. A helyszínre érve a rendőrök feldúlt állapotban találták a panaszost, aki mindenáron be akart menni volt élettársához, hogy közös gyermekeiket láthassa.

Az édesapa arról tájékoztatta a rendőröket, hogy a fia házában tartózkodik, ahol vele vannak gyermekei is, akiket aznap vitt magával Budapestről, és a késői időpontra, valamint édesanyjuk feldúlt állapotára hivatkozva nem engedte a panaszost a gyermekek közelébe.

A panaszos azt állította, hogy az apa egy alkalommal arcon ütötte őt, szemmel látható sérülés azonban a jelentés szerint nem volt rajta.

A történeteket követően a panaszos autóba szállt és távozott.

2) Sz. R. r. főtörzszászlós jelentését 2010. április 19-én az alábbiak szerint egészítette ki.

2010. március 9-én 20 órától 4 óráig teljesített szolgálatot L. S. r. főtörzsőrmesterrel. Ennek során, kb. 20 óra 20 perckor a Dévaványai Rendőrőrsön személyesen jelent meg a panaszos, akivel M. M. r. törzszászlós – az őrs ügyeletes – beszélt valamilyen gyermek-elhelyezési problémáról. Arra, hogy mi volt ez a probléma, a rendőr pontosan nem emlékszik, mert a beszélgetésnél nem volt jelen, az adott időben ugyanis a rendőrőrs 1. számú irodájában végezte feladatait. Arra ugyanakkor emlékszik, hogy M. M. r. törzszászlós úr telefonon is beszélt valakivel a panaszos ügyében.

Ugyanazon a napon, 21 óra 20 perckor a Szarvasi Rendőrkapitányság ügyeletes utasítást adott Sz. R. r. főtörzszászlós úrnak hogy menjen Dévaványa, Sport út 22. sz. alá, ahonnan családi veszekedésről érkezett bejelentés. Az utasítást követően a jelentést készítő rendőr társával haladéktalanul megjelent a helyszínen, ahol a panaszos feldúlt állapotban kiabált, és minden áron be akart menni volt élettársa lakásába, hogy közös gyermekeiket láthassa.

A panaszossal együtt a helyszínen tartózkodott egy férfi, aki nem szólalt meg, egy másik férfi pedig a helyszínen lévő kisbusz vezető felőli ülésén ült, és szintén nem szólt semmit.

A panaszos volt élettársa a rendőröknek előadta, hogy jelenleg a fia házában lakik, a mai napon hozta el a gyermekeiket Budapestről az óvodából, és a késői időpontra tekintettel,

valamint az édesanyjuk feldúlt állapotára hivatkozva nem engedte a panaszost a gyermekek közelébe.

A panaszos elmondta, hogy volt élettársa egy alkalommal arcon ütötte, rajta azonban a rendőrök sérülést nem láttak. A rendőrök a panaszost a jogairól felvilágosították, de ő ezzel nem foglalkozott, ellenben azzal vádolta a rendőröket, hogy volt férje „bérencei”.

A rendőrök a panaszost többször felszólították, hogy ne kiabáljon, aminek eleget is tett. Az intézkedés során a rendőrök nem használtak trágár szavakat, tettlegességre és kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor. A panaszos volt élettársa az intézkedés során nem bántalmazta a panaszost.

A panaszos az eseményeket követően autóba szállt, és elhagyta a helyszínt, a rendőri intézkedést nem sérelmezte.

3) Ugyancsak a Dévaványai Rendőrőrsön szolgálatot teljesítő L. S. r. főtörzsőrmester 2010. április 19-én készített jelentésében a történéseket az alábbiak szerint adja elő.

2010. március 9-én 20 órától 04 óráig teljesített szolgálatot Sz. R. r. főtörzszászlós úrral. A szolgálat megkezdésekor – a pontos időpontra nem emlékszik – a Dévaványai Rendőrőrsön személyesen megjelent egy nő és két férfi, akik nem mutatkoztak be. A rendőr a kapuban köszönt nekik, majd megkérdezte tőlük, hogy miben segíthet. Erre a nő – mint utólag kiderült, a panaszos – kérdezte, hogy nem mehetnének-e beljebb, mert nem akarja az utcán elmondani a problémáját. Az épületben szembe jött velük M. M. r. törzszászlós, a panaszost és társait vele közösen hallgatták meg. A panaszos előadta, hogy gyermekeit az apjuk a nap folyamán az ő engedélye nélkül hozta el az óvodából, és vissza szeretné kapni őket, ebben kéri a rendőrség segítségét. M. M. r. törzszászlós jelezte a főtörzsőrmesternek, hogy ismeri a panaszost, mivel folyamatban van vele kapcsolatos eljárás, és vállalta, hogy elvégzi a szükséges teendőket, jelezni fogja továbbá, ha abban segítségre van szüksége.

A főtörzsőrmester folytatta teendőit, majd amikor az említett három személy távozott, a törzszászlóssal együtt kísérte ki őket. Hozzáfűzi, hogy a törzszászlós a jelenlétében közölte a panaszossal, hogy a rendőrségnek nincs intézkedési kötelezettsége, mert annak nincs meg a törvényi feltétele, de azt tanácsolta neki, hogy forduljon a gyámhivatalhoz. A hölgy ezt tudomásul vette, hangoskodásra nem került sor, és a panaszos azt sem jelezte, hogy a rendőri intézkedéssel ne lenne megelégedve.

Rövid idő elteltével a Szarvasi Rendőrkapitányság ügyeletese utasítást adott, hogy a főtörzsőrmester és társa menjen Dévaványa, Sport út 22. szám alá, ahonnan családi veszekedésről érkezett bejelentés.

Az utasítást követően a rendőrök azonnal megjelentek a helyszínen, ahol a panaszos feldúlt állapotban volt, kiabált, és minden áron be akart menni volt élettársa házába, hogy közös gyermekeiket láthassa. A panaszos mellett a helyszínen tartózkodott egy férfi, akivel korábban bent volt az őrs épületében, aki azonban nem szólalt meg. Egy másik férfi pedig, aki előtte szintén bent volt az őrsön, a helyszínen lévő kisbusz vezető felőli ülésén ült, és szintén nem szólt közbe. A gyermekek apja a rendőrök jelenlétében jött ki a házból, és elmondta, hogy jelenleg a fiánál tartózkodik, és aznap hozta el gyermekeiket Budapestről az óvodából,

de a késői időpontra, valamint feldúlt állapotára tekintettel nem engedte anyjukat a gyerekek közelébe.

A panaszos a rendőröknek elmondta, hogy a gyermekek apja őt egy alkalommal arcon ütötte, látható sérülése azonban nem volt. A rendőrök felvilágosították a panaszost jogairól, aki azonban ezzel nem foglalkozott, és azzal vádolta a rendőröket, hogy az apa „bérencei”. A rendőrök többször felszólították a panaszost, hogy ne kiabáljon, ne szitkozódjon, aminek a panaszos eleget is tett. A jelentés hozzáfűzi, hogy az intézkedés során egyik rendőr sem használt trágár szavakat, tettelegességre és kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor. Az intézkedés ideje alatt a panaszost az apa sem bántalmazta.

A panaszos ezek után feldúlt állapotban beszállt az autóba, és elhagyta a helyszínt. A rendőri intézkedéssel kapcsolatos sérelmet nem adott elő.

4) B. P. polgárőr meghallgatásáról készült jegyzőkönyv szerint nevezett 2010. március 9-én 20 órakor érkezett a Dévaványai Rendőrőrsre, ahol polgárőrként közös szolgálatra jelentkezett L. S. r. főtörzsőrmester úrnál és Sz. R. r. főtörzszászlós úrnál. Emlékei szerint 20 óra után két férfi és egy nő – a panaszos – érkezett az őrsre, akikhez M. M. r. törzszászlós ment ki a folyosóra. A meghallgatott ezt követően az 1-es számú irodában tartózkodott Sz. R. r. főtörzszászlós úrral. Azt nem hallotta, hogy a M. M. r. főtörzszászlós mit mondott a három személynek, de rövid idő elteltével, amikor a mosdóba ment, látta és hallotta, hogy M. M. r. törzszászlós úr telefonon beszél Budapest valamelyik kerületével, miközben a bejelentést tevő hölgy szintén telefonált, és panaszkodott valakinek, hogy vele nem foglalkozik senki a rendőrségen. A meghallgatott nem értette, miért mondja ezt a nő, hiszen a törzszászlós épp az ő ügyében telefonált. A telefonbeszélgetés után M. M. r. törzszászlós kiment a három személyhez, beszélt velük kb. 5-10 percet, majd ezután a három személy távozott az épületből.

A meghallgatott kérdésre válaszolva hozzátette, hogy a Rendőrőrs épületében egyik rendőr sem kiabált a három személlyel, M. M. r. törzszászlós nyugodt hangvételen, udvariasan beszélt. Ott tartózkodása idején a hölgy sem panaszkodott semmire és senkire.

A három személy távozását követően M. M. r. törzszászlós elmondta, hogy a hölgy bejelentette: volt férje napközben engedély nélkül hozta el Budapestről közös gyerekeiket.

Ezt követően a meghallgatott kiment a rendőrökkel közterületre, ahol L. S. r. főtörzsőrmester úrral és Sz. R. r. főtörzszászlós úrral együtt látott el közös szolgálatot. Annak során, kb. fél órával azt követően, hogy a fent említett három személy távozott az őrs épületéből, rádión keresztül az ügyeletes utasította őket, hogy menjenek a panaszos volt férje családjának házához, mivel veszekedés zajlik a helyszínen. Mintegy két perc elteltével meg is jelentek. A meghallgatott megjegyzi, hogy ismeri is a házat. A helyszínen mindhárman kiszálltak a kocsiból, és azt látták, hogy az a három személy van jelen, akik korábban az őrsön is jártak. Egy kocsi állt az út szélén, annak vezető ülésében egy férfi ült, az autótól kb. 5-10 méterre pedig egy férfi és egy nő állt. Amikor odamentek a panaszoshoz, ő elkezdett kiabálni, és trágár szavakkal illette volt férjét. Ezután Sz. R. r. főtörzszászlós úr a kiabálás befejezésére szólította fel a panaszost, aki azonban a rendőrökkel is elkezdett kiabálni. A rendőrök kiérkezése után kijöttek a házból az ott lakók is, és elmondták, hogy a panaszos a rendőrök érkezése előtt dörömbölt az ablakokon, és kiabált. Elmondásuk szerint csak azután jöttek ki a házból, miután látták, hogy a rendőrök megérkeznek.

A rendőrök beszélgettek a panaszossal és a volt férjjel, majd előbbi beült az ott várakozó autóba, és távozott a helyszínről. Arra, hogy a rendőrök a két személlyel miről beszéltek, a meghallgatott nem emlékszik. Kérdésre hozzáfűzi, hogy a helyszínen a rendőrök nem kiabáltak a panaszossal, nem használtak trágár szavakat. Jelenlétünkben tettelegességre nem került sor.

5) M. M. r. törzssászlós 2010. március 9-én készült hivatalos feljegyzése szerint az említett napon 20 óra 5 perckor jelent meg a Rendőrőrsön a panaszos, és rendőri segítséget kért, mivel volt élettársa aznap tudta és beleegyezése nélkül vitte el közös gyermekeiket az óvodából és a bölcsődéből.

A törzssászlósnek tudomása volt arról, hogy a panaszossal szemben a BRFK XVI. kerületi Rendőrkapitányság kiskorú veszélyeztetése miatt folytat eljárást, ezért telefonon felvette a kapcsolatot a fenti rendőri szervvel annak megállapítása érdekében, hogy a gyermekek elhelyezésével összefüggésben létezik-e gyámhatósági vagy bírósági döntés, illetve felügyeletükre és gondozásukra ki van felhatalmazva.

A BRFK XVI. kerületi Rendőrkapitányság ügyeletes tisztje jelezte, hogy tudomással bírnak arról, hogy a panaszos volt élettársa a gyermekeket aznap magával vitte Dévaványára. A panaszossal szemben folytatott büntetőeljárás előadója továbbá arról nyújtott tájékoztatást, hogy nincsen olyan hatósági határozat, amely rendezné a két kiskorú gyermek elhelyezését, mind az apa, mind az anya teljes joggal gyakorolhatja szülői felügyeleti jogát. A Budapest XVI. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Gyámhivatala eljárást folytat a gyermekek ideiglenes védelembe vételével kapcsolatosan, és vizsgálják annak a lehetőségét, hogy a bírósági döntésig az apánál helyezték el őket. Jelenleg semmilyen jogalap nincs az édesapával szembeni rendőri fellépésre.

Ezt követően a törzssászlós telefonon felvette a kapcsolatot az édesapával is, aki elismerte, hogy a közös gyermekek vele vannak, ugyanakkor kérte, hogy tartózkodási helyükről a gyermekek édesanyját a rendőrség ne tájékoztassa.

A törzssászlós tájékoztatta a panaszost a fenti információkról, aki a tájékoztatást tudomásul vette, és sérelmezte, hogy a rendőrség nem kezdeményez további intézkedéseket annak érdekében, hogy a gyermekeit visszakaphassa.

A fenti megállapításokról és a történetekről a törzssászlós telefonon tájékoztatta a rendőrőrs és a Szarvasi Rendőrkapitányság vezetőjét.

A feljegyzés utal arra is, hogy a panaszossal együtt az őrsön további két személy jelent meg, akiknek az adatait a feljegyzés tartalmazza. (Ez a két személy azonos a panaszos által beadványa szóbeli előterjesztésekor megnevezett két személlyel.)

6) Dévaványa város Gyámhivatalának vezetője 2010. március 11-én hozott végzésében arról rendelkezik, hogy a panaszos két kiskorú gyermekét 2010. március 11. napjával, ideiglenes hatállyal az édesapjuknál helyezi el. A végzés indokolása szerint az apa 2010. március 10-én jelent meg a Gyámhivatalnál, ahol előadta, hogy a gyermekek elhelyezésében az anyával sem egymás között, sem bármilyen hatóság előtt nem állapodtak meg, ugyanakkor a Pesti Központi Kerületi Bíróságon a gyermekek elhelyezésére irányuló eljárás volt folyamatban, amelyben 2010. április 20-án született döntés.

Az apa a gyámhatóság előtt előadta, hogy a gyermekeket 2010. március 9-én hozta el az édesanyától, mivel magatartásával veszélyeztette őket. Az említett nap eseményei kapcsán elmondta, hogy a panaszos elment Dévaványára a fia tulajdonát képező házhoz, és a gyermekek átadását követelte, az apa azonban a követelésnek nem engedett.

Dévaványa Gyámhivatala az ügyben telefonon felvilágosítást kért a Budapest XVI. és XVII. kerületi Gyámhivataloktól, a XVII. kerületi Rendőrkapitányságtól, amelyek indokoltnak tartják az ideiglenes hatályú elhelyezést, és amelyeket az apa előzetesen tájékoztatott a gyermekek elviteléről.

A végzés utal rá, hogy a Dévaványai Rendőrőrs arról nyújtott tájékoztatást, hogy 2010. március 9-én este az édesanya megjelent az őrsön, és a gyermekek elviteléhez kért segítséget. Az eljáró rendőr a vonatkozó adatokat lekérte a XVI. kerületi Rendőrkapitányságtól, amelyek birtokában nem kezdeményezett eljárást. Ezt követően azonban az apa hívására a rendőrség kiszállt a lakóhelyeül megnevezett címre, ahol az anya feldúlt állapotban mindenáron be akart jutni a lakásba, ahová nem engedték be. A helyszínen rendőri intézkedésre nem került sor, a rendőrök megérkezését követően az anya távozott.

A rendelkezésre álló adatok alapján a gyámhivatal arra a következtetésre jutott, hogy a körülmények lehetővé és indokolttá teszik a gyermekek elhelyezését az apánál, ezért arról az apa javára ideiglenes jelleggel döntött.

7. A panaszos fenti eseményekkel összefüggésben tett feljelentését 2010. március 18-án vették át a BRFK XVI. kerületi Rendőrkapitányságon, majd a feljelentés elutasításáról 2010. március 31-én hoztak határozatot. Az irat tartalma szerint Dévaványa Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Gyámhivatala végzésében 2010. március 11-től kezdődően a két kiskorú gyermeket az édesapánál helyezte el, egyúttal rögzítette, hogy az édesanya nevelési joga szünetel.

A gyámhivatali végzés megállapításait, illetve a rendelkezésre álló további információkat alapul véve a Szarvasi Rendőrkapitányság a feljelentés elutasításáról hozott döntést.

III.

A panasz és a beszerzett okiratok alapján a döntésem alapjául az alábbi tényállást fogadtam el.

A panaszos 2010. március 9-én 20 óra körüli időben két férfi kíséretében megjelent a Dévaványai Rendőrőrsön, ahol elmondta, hogy gyermekeit az édesapjuk a nap folyamán az ő tudta nélkül vitte magával, és a rendőrség segítségét kéri abban, hogy a gyermekeket visszakapja. Jelezte továbbá, hogy az apa ellen feljelentést kíván tenni ezen eseményekkel összefüggésben. A Rendőrőrs ügyeletesének tudomása volt arról, hogy a panaszossal szemben a BRFK XVI. kerületi Rendőrkapitányság kiskorú veszélyeztetése miatt folytat eljárást, ezért telefonon felvette a kapcsolatot a fenti rendőri szervvel annak megállapítása érdekében, hogy a gyermekek elhelyezésével összefüggésben létezik-e gyámhatósági vagy bírósági döntés, illetve felügyeletükre és gondozásukra ki van felhatalmazva.

A BRFK XVI. kerületi Rendőrkapitányság ügyeletes tisztje jelezte, hogy tudomással bírnak arról, hogy a panaszos volt élettársa a gyermekeket aznap magával vitte Dévaványára. A panaszossal szemben folytatott büntetőeljárás előadója továbbá arról nyújtott tájékoztatást, hogy nincsen olyan hatósági határozat, amely rendezné a két kiskorú gyermek elhelyezését, mind az apa, mind az anya teljes joggal gyakorolhatja szülői felügyeleti jogát. A Budapest XVI. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Gyámhivatala eljárást folytat a gyermekek ideiglenes védelembe vételével kapcsolatosan, és vizsgálják annak a lehetőségét, hogy a bírósági döntésig az apánál helyezték el őket. Ezért ekkor jogalap nem volt az édesapával szembeni rendőri fellépésre. Ezt követően a törzszászlós telefonon felvette a kapcsolatot az édesapával is, aki elismerte, hogy a közös gyermekek vele vannak, ugyanakkor kérte, hogy tartózkodási helyükről a gyermekek édesanyját a rendőrség ne tájékoztassa. A törzszászlós közölte a panaszossal a telefonos megkeresések eredményét, aki a tájékoztatást tudomásul vette, és sérelmezte, hogy a rendőrség nem kezdeményez további intézkedéseket annak érdekében, hogy a gyermekeit visszakaphassa.

2010. március 9-én 21.30 óra körüli időben rádión keresztül az ügyeletes utasította a járőröket, hogy menjenek a panaszos volt férje családjának házához, mivel veszekedés zajlik a helyszínen. Mintegy két perc elteltével meg is jelentek. A helyszínen a panaszos és kísérei voltak jelen, akik korábban az őrön is jártak. Egy kocsit állt az út szélén, annak vezető ülésében egy férfi ült, az autótól kb. 5-10 méterre pedig egy férfi és egy nő állt. Amikor odamentek a panaszoshoz, ő elkezdett kiabálni, és trágár szavakkal illette volt férjét. Ezután a r. főtörzszászlós úr a kiabálás befejezésére szólította fel a panaszost, aki azonban a rendőrökkel is elkezdett kiabálni.

A gyermekek apja a rendőrök jelenlétében jött ki a házból, és elmondta, hogy jelenleg a fiánál tartózkodik, és aznap hozta el gyermekeiket Budapestről az óvodából, de a késői időpontra, valamint feldúlt állapotára tekintettel nem engedte anyjukat a gyerekek közelébe.

A panaszos a rendőröknek elmondta, hogy a gyermekek apja őt egy alkalommal arcon ütötte, látható sérülése azonban nem volt. A rendőrök felvilágosították a panaszost jogairól, aki azonban ezzel nem foglalkozott, és azzal vádolta a rendőröket, hogy az apa „bérencei”. A rendőrök többször felszólították a panaszost, hogy ne kiabáljon, ne szitkozódjon, aminek a panaszos eleget is tett. A jelentés hozzáfűzi, hogy az intézkedés során egyik rendőr sem használt trágár szavakat, tettlegességre és kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor. Az intézkedés ideje alatt a panaszost az apa sem bántalmazta.

A panaszos ezek után feldúlt állapotban beszállt az autóba, és elhagyta a helyszínt. A rendőri intézkedéssel kapcsolatos sérelmet nem adott elő.

Dévaványa város Gyámhivatalának vezetője 2010. március 11-én hozott végzésében arról rendelkezett, hogy a panaszos két kiskorú gyermekét – a beszerzett adatok alapján – 2010. március 11. napjával, ideiglenes hatállyal az édesapjuknál helyezte el, mivel azt szükségesnek látta.

Mellőztem a tényállásból a panaszos azon állítását, hogy a rendőrök az apa tartózkodási helyén megfogták a kezét, és ezzel megakadályozták a házba való bemenetelét. A panaszos előadását egyrészt cáfolja az általa tanúként megnevezett személy elmondása, amely szerint a csak a rendőrök kiérkezését megelőzően történt olyan eset, hogy a panaszos a házba be akart menni. Ezt az állítást támasztják alá a rendőri jelentések is, melyek szerint a panaszossal a rendőrök csak beszéltek, tájékoztatták jogairól, majd ezt követően a panaszos a helyszínről eltávozott. Mellőztem továbbá a panaszos azon állítását is, mely szerint a rendőrök trágár stílusban beszéltek vele, mert ezen állítását a panaszos által tanúként megnevezett személy nem igazolta, tovább a rendőrök jelentéseikben kiemelték, hogy a panaszossal szemben sem alkalmaztak sértő, trágár hangnemet.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint pedig a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni¹.

A BRFK XVI. kerületi Rendőrkapitányság és a XVI. Kerületi Gyámhivatal, illetve a Dévaványai Gyámhivatal által szolgáltatott adatok szerint a gyermekek elhelyezését a panasz előterjesztésekor sem gyámhatósági, sem pedig bírói döntés nem szabályozta.

A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 72. § (1) bekezdése alapján „a szülői felügyeletet a szülők együttesen gyakorolják – ellentétes megállapodásuk hiányában – akkor is, ha már nem élnek együtt”. A (3) bekezdés szerint „ha a közös szülői felügyelet gyakorlása során a szülők már nem tudnak együttműködni, a közös szülői felügyeletet a bíróság bármelyik szülő kérelmére megszünteti, feltéve, hogy a megszüntetés a gyermek fejlődése szempontjából is indokolt”. A (4) bekezdés nyújt továbbá felhatalmazást arra, hogy a szülői felügyeletet gyakorló szülő, illetve a gyámhatóság a gyermek kiadását követelje attól, aki a gyermeket jogtalanul tartja magánál. A gyermek elhelyezése kapcsán a Csjt. 72/A. §-a (1) bekezdésében rögzíti, hogy arról a szülők döntenek. A szülők megegyezésének hiányában a bíróság jogosult arra, hogy a gyermeket annál a szülőnél helyezze el, akinél a kedvezőbb testi, értelmi és erkölcsi fejlődése biztosított. Szükséges továbbá utalni a Csjt. 73. § (1) bekezdésére is, ami szerint „ha e törvény másként nem rendelkezik, a szülői felügyelet körébe tartozó olyan kérdésekben, amelyekben a szülői felügyeletet együttesen gyakorló szülők nem tudnak egyetértésre jutni – a lelkiismereti és vallásszabadság körébe tartozó kérdések kivételével –, a gyámhatóság dönt”.

A konkrét esetben a más rendőri szervtől, a gyámhatóságtól és az apától beszerzett információk alapján az eljáró rendőr számára egyértelművé vált, hogy a gyermekek elhelyezését semmilyen hatósági döntés nem szabályozza, és a kérdésben szülők közötti megállapodás sem létezik, ami azt jelenti, hogy a két gyermek fölött a szülői felügyeleti jogot mindkét szülő gyakorolja. Ebből következik, hogy az apa nem valósított meg jogellenes cselekményt azzal, hogy a gyermekeket magához vette. Az is megállapítható ugyanakkor, hogy az apának nem volt törvényes lehetősége arra, hogy az édesanya és a gyermekek kapcsolattartását akadályozza.

A hatályos jogszabályok alapján a rendőröknek valóban nem volt sem felhatalmazásuk, sem kötelezettségük arra, hogy a gyermekek elhelyezéséről döntsenek, vagy a panaszos kérésének eleget téve fellépjenek azért, hogy őket az anyának visszaadják, tehát a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége a konkrét helyzetben nem állt fenn.

Arra nézve, hogy a rendőr tájékoztatta-e a panaszost arról, hogy a kialakult helyzet tisztázása érdekében – mivel a gyermekek nevelésével összefüggő kérdésekben nem tudnak megegyezni – a gyámhatósághoz kell fordulnia, ellentmondó adatok állnak a rendelkezésünkre.

¹ Az Rtv. 13. § (1) bekezdése, illetve a 24. § (1) bekezdése alapján a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A panaszos nyilatkozatai alapján ez a tájékoztatás nem hangzott el, ugyanakkor L. S. r. főtörzsőrmester jelentése szerint a panaszos ügyét intéző r. törzsszázalós felhívta a figyelmet rá, hogy az ügyben a panaszos a gyámhivataltól kaphat segítséget. Az ellentmondó bizonyítékok miatt a panaszt e vonatkozásban elutasítom.

A Testület aggályosnak találta, hogy a gyermekek hollétéről – az apa kérésére – a rendőr nem adott felvilágosítást. Ezzel ellentmond az a tény, hogy ha a panaszost a rendőr nem tájékoztatta volna a gyermekek hollétéről, akkor a panaszos az órs épületét elhagyva miért ment egyenesen az apa nagyobbik fiának a házához, ahol a két kiskorú gyerek volt.

A panaszos szerint a rendőr megtagadta a panaszos bejelentésének jegyzőkönyvbe történő rögzítését.

Ezt a panaszoson kívül más nem állítja, mert ilyen kérés nem is történt. Az eljáró rendőr a történetekről hivatalos feljegyzést készített. A panaszos érdeksérelmet nem szenvedett, a rendőr az Rtv. 24. § (1) bekezdésében foglaltakat nem sértette meg, és a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle várható felvilágosítást megadta. A fentiek alapján a panaszt e vonatkozásában elutasítom.

A panaszos állítása szerint az apa egy esetben arcul ütötte őt, és ezzel kapcsolatosan sem tettek semmit a rendőrök.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítottam, hogy a panaszoson látható sérülés nem volt, a helyszínen a jogairól a rendőrök tájékoztatták (orvosi vizsgálat, látlelet és ezt követően feljelentés felvétele), tekintettel arra, hogy az eljárás megindítása csak magánindítvány megtételét követően lehetséges. Az eljárást nem a rendőrök hiúsították meg azzal, hogy nem vettek fel feljelentést, hanem a panaszos azzal, hogy a helyszíni adatgyűjtés és a jogairól való tájékoztatás után eltávozott. Tekintettel arra, hogy a panaszos maga mulasztotta el az eljárást megindítani, így a rendőrök neki a tisztességes eljáráshoz való jogát nem sértették.

A Testület állásfoglalása szerint „*a rendőrök részrehajlóak voltak az apa javára, valamint azonos szülői felügyelet mellett anélkül biztosítottak jelentősen eltérő mértékű védelmet az apának, hogy annak ésszerű oka lenne, ezért ismét sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga*”.

A rendőrök nem voltak részrehajlóak az apával szemben, azonban valóban mindegyikük ismerte őt. Az ismeretség onnan ered, hogy mintegy nyolc ezer fős kisvárosban a rendőrök általában mindenkit ismernek. Másrészt viszont az apával szemben különböző cselekmények miatt más előzőleg több esetben is intézkedtek. Az ismeretség innen ered a részrehajlás az apa irányába már csak ezért is kizárható.

Az intézkedő rendőrök nem az apa, vagy a panaszos érdekeit nézték, hanem az összes körülmény, a hatóságoktól kapott információ birtokában azt tették, amit ott és akkor helyesnek ítélték a gyermekek jogainak, testi épségének védelme szempontjából.

Maximálisan betartották az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglaltakat².

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügyben tett más megállapításaival a határozat III. részében kifejtett indokok alapján nem értek egyet.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés a) pontja valamint (2) bekezdése, 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 13.§ (1) bekezdése, 24. § (1) bekezdése, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (1)-(5), valamint (7) és (9) bekezdései;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 72. § (1) és (3)-(4) bekezdései, 72/A. § (1) bekezdése, 73. § (1) bekezdése.

A jelen eljárásban hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Budapest, 2011. február „ „

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**

²Az Rtv. 2. § (1) bekezdés szerint a Rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A Rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.